

Nr 64.

Av herr Sten, om utredning och förslag rörande erforderliga åtgärder på den skogliga statistikens område.

Viktiga frågor beträffande vårt skogsbruk tilldraga sig f. n. allmän uppmärksamhet. Man behöver endast erinra om de problem som klarlagts genom bearbetningen av den senaste riksskogstaxeringens resultat. Dessa ha som bekant givit vid handen att man under de närmaste årtiondena i Norrland måste inrikta sig på att uppbygga virkeskapitalet så att man kan få hela den tillväxt som skogsmarkens virkesalstrande förmåga möjliggör. Frågar man sig huru det nuvarande tillståndet uppkommit, huru det varit möjligt att skogsindustrien blivit utbyggd och virkesuttaget forcerat på detta planlösa sätt, utan tanke på framtiden, kommer man till det resultatet att hithörande frågor ägnats otillräcklig förtjärande uppmärksamhet, att man vid varje tidpunkt vetat allt för litet om vårt skogsbruks "tillstånd och behov". Sålunda har i fråga om de årliga avverkningarna endast vid något enstaka tillfälle insamlats statistiska uppgifter. När utredningar av olika anledningar kommit till stånd på skogsbrukets område, har man varit hänvisad till att göra mer eller mindre tillförlitliga sannolikhetsberäkningar. Då tidsavståndet mellan de olika riksskogstaxeringarna enligt sakens natur varit avsevärt, har alltså kännedomen om utvecklingen och tillståndet varit bristfällig under denna tid.

Samma förhållande kan konstateras på andra betydelsefulla avsnitt inom skogsbruket. Så viktiga förhållanden som arbetsåtgång och arbetarantal ha också kartlagts allenast genom beräkningar vid olika tillfällen på grundval av ett bristfälligt material. Resultatet har därför också blivit högst olika. När det nyligen gällde att åstadkomma det statistiska underlaget för en av riksdagen begärd och av Kungl. Maj:t verkställd utredning om förhållande av skogsarbetarnas bostadsförhållanden, speciellt inom hemmansskogbruket, var man hänvisad till att med benäget bistånd av skogsvårdsstyrelserna söka skapa sig en bild av läget. I samband med skogsstyrelsens utredning om virkesmätningen har tydligen också behovet av skoglig statistik framstått som angeläget. På tal om erforderlig personalförstärkning har nämligen anförts att en ifrågasatt avdelning inom styrelsen skulle få vissa arbetsuppgifter i fråga om sådan skoglig statistik jämte därmed sammanhängande utredningar, som icke ombesörjas av andra myndigheter, nämligen huvudsakligen virkes-, social- och ekonomisk statistik. I nionde huvudtiteln har detta förslag enligt departementschefens me-

ning ansetts böra anstå. Statskontoret, som icke kunnat bedöma i vad mån denna utvidgning av den skogliga statistiken erfordras, har ifrågasatt, huruvida den icke bör förläggas till statistiska centralbyrån.

Då frågan alltså icke föreligger i sådant skick att den kan föranleda omedelbara åtgärder men ett uppskov vållar en menlig tidsförlust, synes det riktiga och naturliga vara att det utredes, vilka uppgifter och vilken omfattning den skogliga statistiken bör ha och vart den bör vara förlagd. Därvid kan det klarläggas på vilket sätt olika syften bäst kunna tillgodoses, så att icke ägare, sammanslutningar eller myndigheter oskäligt betungas i fråga om tillhandahållande av nödvändiga primäruppgifter. På området verksamma och sakkunniga institutioner — sådana som skogsstyrelsen, domänstyrelsen, skogsforskningsinstitutet, skogs- och flottledsinspektionen och ev. andra — samt skogsägarnas och skogsarbetarnas organisationer ha här ett gemensamt intresse.

Ett initiativ från riksdagens sida synes vara erforderligt för att en sådan utredning snarast kommer till stånd. Uppenbart är att skogsbruket måste bli tillgodosett på ett helt annat sätt än hittills, när det gäller dessa arbetsuppgifter, liksom i fråga om forskning, utbildning och andra områden. Ett planmässigt bedrivet skogsbruk, från skogsproduktionen och hela vägen igenom, kräver först och främst att alla de i detsamma intresserade och verksamma parterna, liksom regering och riksdag, äga noggrann och ständig kännedom om dessa olika förhållanden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag snarast möjligt rörande erforderliga åtgärder på den skogliga statistikens område.

Stockholm den 21 januari 1947.

H. Sten.